

MUZEJ CETINSKE KRAJINE IZVJEŠĆE O RADU ZA 2017. GODINU

Muzej Cetinske krajine – Sinj

Andrije Kačića Miošića 5, 21230 Sinj

TEL 021 821 949

www.mck-sinj.hr

muzej.cetinske.krajine1@st.htnet.hr

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1. 2. Terensko istraživanje

Zaštitna istraživanja na sinjskoj tvrđavi Grad

Zaštitna arheološka istraživanja na tvrđavi Grad u Sinju provode se od 2004. godine kao dio kompleksnih arheološko - konzervatorskih radova na obnovi vanjskog obrambenog bedema i arhitektonskih struktura u cilju revitalizacije graditeljskog sklopa sinjske tvrđave. Tvrđava Grad je zaštićeno kulturno dobro upisano u registar nepokretnih spomenika kulture RH. Arheološka istraživanja provodi Muzej Cetinske krajine – Sinj kontinuirano od 2004. godine. Istraživanja imaju prije svega zaštitni karakter, odnosno prethode sanaciji i djelomičnoj rekonstrukciji vanjskog obrambenog sustava i pojedinih arhitektonskih dijelova. Dosada je istraženo područje južnog, istočnog, sjevernog i zapadnog bedema tvrđave. U 2004. godini zaštitni konzervatorski i rekonstrukcijski radovi na najugroženijem dijelu tvrđave započeli su dokumentiranjem postojećeg stanja zidina i postavljanjem skele, zatim je uslijedila konsolidacija i sanacija dijela vanjskog zapadnog bedema, jugozapadne kule i vanjskog južnog bedema. Arheološka istraživanja su započela uz unutrašnju stranu južnog bedema. Zaštitnim arheološkim istraživanjima u 2004. i 2005. godini djelomično su otkriveni ostatci stambeno - vojnih objekata iz 17. i 18. st. koje nalazimo i na povijesnim likovnim prikazima tvrđave iz toga razdoblja. Na istraženoj površini utvrđene su i razine podnica, komunikacije te otvoreni i natkriveni kanali za odvodnju oborinskih voda. Neposredno uz južni bedem otkrivena je srednjovjekovna šetnica i prsobran.

Na početku arheoloških istraživanja u 2006. godini postavljena je koordinantna mreža što je omogućilo u vremenskom i stručnom pogledu optimalno i ujednačeno vođenje stručne arheološke dokumentacije. S ciljem utvrđivanja stanja arheoloških slojeva i detekcije pokretnih i nepokretnih arheoloških ostataka, a u svrhu planiranja budućih arheoloških

istraživanja provedena su i geofizička snimanja nedestruktivnom metodom uz upotrebu georadara. Tijekom arheoloških istraživanja u 2006. godini uz konzervatorsko - sanacijske radove na obnovi bedema tvrđave poduzete su i mjere zaštite te je izvršena djelomična rekonstrukcija i preventivna konzervacija svih otkrivenih zidova objekata pronađenih u prethodnim arheološkim istraživanjima, u svrhu buduće prezentacije do sada istraženih dijelova sinjske tvrđave. Arheološka istraživanja nastavljena su uz istočni dio južnog bedema. Pronađeni su ostatci zaobljenog bastiona s ležištima za top i prsobranima kako je naznačeno na likovnim prikazima tvrđave. U arheološkim istraživanjima koja su uslijedila 2008. i 2009. godine istraživalo se istočno od topničkog bastiona, a započeta su i istraživanja u unutrašnjosti istočne kule. U blizini istočne kule otkriveno je južno pročelje objekta (objekt 6) čiju namjenu nalazimo na povijesnim prikazima sinjskog Grada iz 18. st., gdje je naznačeno spremište za streljivo (*Munitione, Munizione dell'Armi*). U 2010. godini istraživanja su provedena uz unutrašnju stranu sjeveroistočnog i sjevernog bedema. Otkriveni su fragmentirani ostaci građevine (objekt 7), najvjerojatnije je riječ o ostacima kuće koja je prikazana na likovnim prikazima iz 17. i 18. st. uz sjeveroistočni bedem. Sjeverno od navedenog objekta otkriveni su ostaci još jedne građevine (objekt 8) uz koju se nalazi sjeverna kula i bedem koje je sanirao još 1990. godine Konzervatorski odjel u Splitu. Arheološka istraživanja u 2011. obavljana su također uz unutrašnju stranu sjevernog bedema. Otkriven je veći dio građevine (objekt 9) koja je najvjerojatnije bila vojno-stambeni objekt - stražarnica s puškarnicama (*Quartieri e corpi di guardie*). Otkriveni dijelovi zidova pružaju se dalje u sjevernom i zapadnom profilu iskopa te su se arheološka istraživanja ovdje nastavila i u 2012. godini nakon čega se po njihovom otkrivanju pristupilo sanacijskim radovima. Također u 2012. godini nastavilo se s arheološkim istraživanjima na preostalom dijelu sjevernog bedema, a nakon odstranjivanja nasipnih slojeva otkrivena je u vrlo dobrom stupnju očuvanosti kaldrmana cesta obrubljena kamenim ivičnjakom istražena u duljini od 25 m i širini do 1.5 m, koja prati unutrašnje lice sjevernog i sjeverozapadnog bedema. U arheološkoj kampanji 2013. /2014. godine istražen je dio sjevernog bedema i objekt 9 (*Quartieri e corpi di guardia*), zatim područje uz sjeverozapadni i zapadni bedem sa sjeverozapadnom i zapadnom kulom. Objekt 9, identificiran prema likovnim prikazima tvrđave kao *Quartieri e corpi di guardia*, gotovo je u cijelosti definiran. Sjeverozapadni i zapadni bedem sačuvan je gotovo u čitavoj svojoj dužini, osim na dijelu gdje je probijen prilikom gradnje zavjetne crkve Gospe Sinjske na vrhu tvrđave krajem 19. st. Vanjska i unutrašnja strana bedema bila je vrlo loše sačuvana i konstruktivno jako nestabilna te je najprije uslijedila sanacija tog dijela bedema. Neposredno uz sjeverozapadni bedem evidentirani su ostatci velike cisterne (objekt 10).

Izgled cisterne jasnije će se definirati budućim arheološkim iskopavanjima nasutih i urušenih nasipnih slojeva čime će se utvrditi kronologija sjeverozapadnog dijela tvrđave i odrediti međuodnosi pronađenih arhitektonskih struktura. Istražene su dvije kule na sjeverozapadnom i zapadnom dijelu bedema. Očuvana visina zidova nije dostatna za cjelovitu rekonstrukciju njihova izgleda. Sjeverozapadna kula sačuvana je u razini prizemlja, a od zapadne kule sačuvani su samo ostatci temelja te je teško odrediti njihovu prvobitnu visinu. Uz zapadnu kulu ubicirani su arhitektonski ostatci građevine (Objekt 11) koja je na povijesnim prikazima sinjskoga Grada iz 17. i 18. st. naznačena kao kuća upravitelja oružja (*Alloggio del. Gouer. Dell Armi, Abitazione del Gouere delle Armi*). Istraživanja su provedena i na prostoru glavnog ulaza u tvrđavu na zapadnoj strani bedema. Ispred ulaza otkriveni su ostatci propugnakula, predulaza, koji je pružao izvanrednu sigurnost glavnim gradskim vratima, omogućujući učinkovitu obranu i kontrolu ulaza i izlaza u tvrđavu. Kao dio obrambene vojne taktike *propugnaculum* vuče podrijetlo još iz kasne antike i ukazuje na dugi povijesni kontinuitet sinjskoga Grada. Važno je istaknuti da je na ovom dijelu tvrđave uz unutrašnju i vanjsku stranu zapadnog bedema ispod velikog nasipnog sloja pronađena velika količina urušenoga građevinskog materijala ispod kojeg su otkriveni ostatci podnica te temelji zidova nekoliko građevina. U 2016. godini istraživano je područje uz vanjsko lice zapadnog bedema tvrđave uz pozicije pristupne rampe i zapadne kule te na prostoru uz sjevernu stranu glavnog zapadnog ulaza u tvrđavu. Tijekom jedanaest sezona arheoloških istraživanja prikupljeni su vrijedni i brojni pokretni arheološki nalazi, koji svjedoče ne samo o značajnom vojnom uporištu već i o civilnom urbanom karakteru sinjskoga Grada. Među pronađenim nalazima, koji, ovisno o svojoj očuvanosti i tipološkim značajkama mogu ponuditi široke vremenske odrednice te tako kronološki determinirati višeslojne stratigrafske odnose, prevladavaju predmeti kasnosrednjovjekovne i novovjekovne materijalne kulture, primjerice oružje (vršci strijela, noževi, kamene i metalne topovske kugle) i druga vojna oprema, nalazi novca (srebrni novac mletačkog dužda Andrea Grittija (1523.-1539.), mletački soldati iz 17./18. st. s natpisom *DALMA ET ALBA*, novac s natpisom *CORF CEFAL ZAN* iz vremena dužda Giovannija Cornera II. (1709.-1722.)); predmeti različite namjene (zavjetne pločice, aplike, medaljoni, keramičke lule, okovi, čavli, klinovi, brusevi), dijelovi arhitekture, ulomci kamene skulpture, fragmenti staklenog posuđa (ulomci tzv. *krautstrunk* čaša koje su se uvozile iz venecijanskih i srednjoeuropskih radionica od početka 15. pa do sredine 16. stoljeća.). Najbrojniji su nalazi grube kuhinjske keramike namijenjene svakodnevnoj uporabi te glazirano višebojno stolno posuđe koje svjedoči o kvaliteti stanovanja kao i intenzivnim trgovačkim vezama s Venecijom i drugim gradovima na Apeninskom poluotoku. Arheološka istraživanja u 2017.

godini nastavila su se na prostoru uz unutrašnje i vanjsko lice zapadnog bedema gdje su otkriveni ostatci propugnakula i predulaza. Time su se otkrile sve arheološke strukture i slojevi te omogućila cjelovita konzervacija, rekonstrukcija i u konačnici prezentacija arheoloških i povijesnih struktura tvrđave.

Stručni tim su sačinjavali: voditeljica istraživanja Anita Librenjak, arheolog; Daria Domazet, arheolog, zamjenica voditeljice istraživanja te Šime Vučković, arheolog.

Nadzor je za Konzervatorski odjel u Splitu izvršila Dubravka Čerina.

1.3. Darovanje

- 30. siječnja - 1 krojcer nađen na Kamičku za Numizmatičku zbirku (Ugovor o darovanju, Ur. broj: 49/2017 od 30.01.2017.)
- 24. veljače - mlinac za kavu te dio preslice za Etnografsku zbirku (Ugovor o darovanju, Ur. broj: 50/2017 od 24.02.2017.)
- 10. ožujka - samar – tovarno sedlo za Etnografsku zbirku (Ugovor o darovanju, Ur. broj: 61/2017 od 10.03.2017.)
- 29.04. - dva ulomka prapovijesnih keramičkih pouda za Arheološku zbirku (Ugovor o darovanju, Ur. broj: 68/2017 od 29.04.2017.)
- 18. travnja - dvije razglednice i jednu dopisnicu za Zbirku razglednica (Ugovor o darovanju, Ur. broj: 82/2017 od 18.04.2017.)

Ukupno: 9 predmeta

2. ZAŠTITA

2. 1. Preventivna zaštita

● Redovito se poduzimaju preventivne mjere kako bi se usporio proces propadanja pojedinih muzejskih predmeta. Sukladno tome, dio građe u Muzeju Cetinske krajine - Sinj u 2017. godini preventivno je zaštićen od prirodnih procesa starenja materijala koji su potpomognuti vanjskim štetnim utjecajima temperature, relativne vlage i svjetlosti. Kontinuirano se provodi zaštita muzejske građe u svim muzejskim zbirkama u vidu primjerene pohrane u zaštitne arhivske kutije, zaštitne albume stranice, foto albume za smještaj negativa i spremnice (album stranice), izrađene od arhivski sigurnog materijala za dugotrajnu zaštitu i konzerviranje fotografija, staklenih negativa i vrijednih dokumenata.

Numizmatička muzejska građa pohranjena je u specijalne numizmatičke kutije – ladičare za odlaganje i pohranu kovanica koje su složene i zaštićene beskiselinskom podlogom. Sredstvima Ministarstva kulture u okviru zaštite muzejsko-galerijskih fondova u 2017. godini nabavljena je arhivska oprema za pohranu i preventivnu zaštitu muzejske građe.

Radi organskog sastava tekstilni predmeti u Etnografskoj zbirci se ubrajaju u najosjetljiviju muzejsku građu, a kako bi spriječili širenje daljnjih oštećenja i sačuvali predmete poduzimaju se mjere koje se odnose u prvom redu na ispravno pohranjivanje, oblaganje u beskiselinski papir i čuvanje u kartonskim kutijama. Navedenim sredstvima Ministarstva kulture RH nabavljene su posebne navlake za odjeću te vješalice.

Provedena je i poboljšana zaštita Zbirke dokumenata koja je primjereno pohranjena u zaštitne beskiselinske arhivske mape za dokumente većih sigurnu pohranu i prezentaciju numizmatičke muzejske građe.

Radi bolje zaštite pri preseljenju Muzeja nabavljena je folija sa zračnim mjehurićima te veća količina kartonskih kutija za ispravno pohranjivanje raznih muzejskih predmeta.

- Tijekom godine redovito su kontrolirani mikroklimatski uvjeti u stalnom postavu i čuvaonici instaliranim instrumentima Datalogger Testo 175-H2 koji su očitavali relativnu vlažnost zraka i temperaturu. (Anita Librenjak)
- Redovito čišćenje, uređivanje i preslagivanje muzejske građe u čuvaonicama te provođenje preventivnog čišćenja vitrina i izložaka u muzejskoj stalnoj postavi. (Daria Domazet, Anita Librenjak, Danijela Petričević Banović)
- Izmjena novih kartonskih kutija za pohranu arheološke građe.

2. 3. Restauracija

- 5. srpnja 2017. Muzej Cetinske krajine – Sinj povjerio je Međunarodnom centru za podvodnu arheologiju u Zadru, Božidara Petranovića 1, 23000 Zadar, konzerviranje i restauriranje ukupno 56 predmeta iz Etnografske zbirke Muzeja: 30 komada toka, 5 komada maita, 8 komada igala, đerdan, 2 komada broševa, 5 komada naušnica, 2 komada prstenja, 3 komada križića (Ugovor o posudbi, Ur. broj: 127/2017 od 05.07.2017.)

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

Muzejska dokumentacija

- Podaci o Muzeju Cetinske krajine - Sinj, muzejskoj građi, zbirkama, djelatnicima i djelatnosti muzeja dostavljeni su MDC – u putem pristupa preko baze OREG-a, online korisničke aplikacije Registra muzeja, galerija i zbirki RH. Pristup aplikaciji omogućen preko korisničkog imena i lozinke.

MUZEJSKE ZBIRKE

Arheološka zbirka: voditeljice Daria Domazet, Danijela Petričević Banović, Anita Librenjak

Etnografska zbirka: voditeljica Danijela Petričević Banović

Numizmatička zbirka: voditeljica Daria Domazet

Zbirka razglednica: voditeljica Daria Domazet

Kulturno-povijesna zbirka: Daria Domazet, Danijela Petričević Banović

Zbirka plakata: voditeljica Anita Librenjak

Zbirka oružja: voditeljica Anita Librenjak

Umjetnička zbirka: voditeljica Anita Librenjak

Prirodoslovna zbirka: voditeljica Anita Librenjak

Zbirka odlikovanja, medalja i plaketa: voditeljica Danijela Petričević Banović

Zbirka fotografija i fotografskog pribora: voditeljice Vedrana Gunjača Gašparac, Anita Librenjak

Zbirka dokumenata: voditeljice Vedrana Gunjača Gašparac, Anita Librenjak

SEKUNDARNI FONDOVI

Dijateka: voditeljica Anita Librenjak

Dokumentacijski crteži: voditeljica Anita Librenjak

Fond digitalnih i magnetskih zapisa: voditeljica Anita Librenjak

Arhiv: voditeljica Anita Librenjak

Negativoteka: voditeljica Danijela Petričević Banović

Hemeroteka: voditeljica Daria Domazet.

- Muzej posjeduje šest radnih stanica za pristup aplikacijama integriranog muzejskog informacijskog sustava M++, S++ i K++ na šest računala. Korištenjem računalne mreže omogućeno je i istovremeno nadopunjavanje muzejske dokumentacije, jednostavniji pristup podacima, pretraživanje i kompletan ispis podataka. Programski paketi, M++ za obradu primarne dokumentacije, S++ za obradu sekundarne dokumentacije i K++ za obradu knjižnične građe omogućuju ujedinjavanje svih aplikacija, sustavan rad u procesu digitalizacije i konačnu kompletnu sliku stanja muzejske građe.

- **Muzejske zbirke:** Arheološka zbirka - Obrada primarne dokumentacije u M++ 5936 predmeta. (Anita Librenjak, Daria Domazet, Danijela Petričević Banović, Šime Vučković); Etnografska zbirka - Obrada primarne dokumentacije u M++ 616 predmeta. (Danijela Petričević Banović); Kulturno-povijesna zbirka - Obrada primarne dokumentacije u M++ 276 predmeta (Danijela Petričević Banović); Numizmatička zbirka - Obrada primarne dokumentacije u M++ 3107 predmeta, (Daria Domazet); Prirodoslovna zbirka - Obrada primarne dokumentacije u M++ 323 predmeta. (Anita Librenjak); Umjetnička zbirka - Obrada primarne dokumentacije u M++ 102 predmeta. (Anita Librenjak); Zbirka dokumenata - Obrada primarne dokumentacije u M++ 1676 predmeta. (Vedrana Gunjača Gašparac, Danijela Petričević Banović,); Zbirka fotografija i fotografskog pribora - Obrada primarne

dokumentacije u M++ 5218 predmeta. (Anita Librenjak); Zbirka odlikovanja, medalja i plaketa - Obrada primarne dokumentacije u M++ 105 predmet (Daria Domazet); Zbirka oružja - Obrada primarne dokumentacije u M++ 50 predmeta. (Anita Librenjak); Zbirka razglednica - Obrada primarne dokumentacije u M++ 338 predmeta. (Daria Domazet); Zbirka plakata - Obrada primarne dokumentacije u M++ 114 predmeta. (Anita Librenjak).

Sekundarni fondovi: Dijateka - Obrada sekundarne dokumentacije u S++ 2535 predmeta; Knjiga negativa - Obrada sekundarne dokumentacije u S++ 3775 predmeta (Vedrana Gunjača Gašparac); Hemeroteka - Obrada sekundarne dokumentacije u S++ 338 predmeta (Vedrana Gunjača Gašparac); Dokumentacijski crteži - Obrada sekundarne dokumentacije u S++ 163 predmeta; Konzervatorsko-restauratorski postupci - Obrada sekundarne dokumentacije u S++ 169 predmeta (Anita Librenjak, Danijela Petričević Banović).

Sekundarni fondovi: Dijateka - Obrada sekundarne dokumentacije u S++ 2535 predmeta; Knjiga negativa - Obrada sekundarne dokumentacije u S++ 3775 predmeta (Vedrana Gunjača Gašparac); Hemeroteka - Obrada sekundarne dokumentacije u S++ 338 predmeta (Vedrana Gunjača Gašparac); Dokumentacijski crteži - Obrada sekundarne dokumentacije u S++ 163 predmeta; Konzervatorsko-restauratorski postupci - Obrada sekundarne dokumentacije u S++ 169 predmeta (Anita Librenjak, Danijela Petričević Banović).

3.3. Fototeka

- Sustavno se nadopunjava fotografijama inventiranih predmeta za muzejsku bazu podataka u M++ i S++ .
- Snimljene su digitalne fotografije za potrebe muzejskih zbirki, pripremu publikacija, dokumentacija izložbe te muzejskih edukativnih radionica.

3.6. Hemeroteka

- Sustavno se prikupljaju članci koji se odnose na djelatnost Muzeja Cetinske krajine - Sinj i kulturna događanja tijekom godine. Inventiraju se i upisuju u bazu Sekundarne dokumentacije. Svi inventirani članci se pohranjuju u plastične uložnice, a inventarna oznaka članka s oznakom muzeja i fonda nalazi se na posebnom papiru unutar uložnice.

3.9. Ostalo

- Pružanje usluga vanjskim korisnicima (skeniranje, obrada muzejskih fotografija u svrhu posudbe i sl.).

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava (razmjena, dar, kupnja, muzejska izdanja)

- Knjižnica Muzeja Cetinske krajine - Sinj posjeduje 7100 bibliografskih jedinica. Knjižni se fond popunjava kupnjom, donacijama, darovanjem i razmjenom sa srodnim kulturnim i

medalja i plaketa (Anita Librenjak, Šime Vučković, Daria Domazet, Danijela Petričević Banović).

6.5. Posudbe i davanje na uvid

Sukladno Pravilniku uvjetima i načinu ostvarivanja uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju (NN 115/01) korisnicima je u prostoru Muzeja Cetinske krajine - Sinj davana na uvid sljedeća muzejska građa:

- 18. siječnja, Institut za povijest i umjetnost, Ulica grada Vukovara 68, 10000 Zagreb, omogućavanje uvida u muzejsku građu u obliku preslika i snimaka te organiziranje snimanja izvorne muzejske građe i muzejske dokumentacije te izrada kopija iste u svrhu izrade doktorske disertacije na temu *Spomenici iz razdoblja socijalizma u Hrvatskoj – prijedlog tipologije*. (Zahtjev za ostvarivanje uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju, Ur.br. 8/ 2017, Sinj, 18. siječnja 2017.)
- 2. ožujka, Muzej hrvatskih arheoloških spomenika, S. Gunjače bb, 21000 Split, omogućavanje uvida u muzejsku građu u obliku preslika i snimaka te organiziranje snimanja izvorne muzejske građe i muzejske dokumentacije te izrada kopija iste u svrhu pripremanja monografije o arheološkim nalazima iz Sinjskog polja. Popis muzejskih predmeta: 1. Keramičke posude Cetinske kulture: inv. oznake MCK-A-2 – MCK-A-6, MCK-A-8; 2. Nalazi iz Vedrina: inv. oznake MCK-A-9, MCK-A-66; 3. Nalazi iz Ruduše: inv. oznake MCK-AZ-675, MCK-A-676, MCK-B-1375, MCK-B-1376, MCK-B-1377, MCK-B-1378, MCK-AZ-451, MCK-AZ-145, MCK-AZ-157, MCK-AZ-157-1, MCK-AZ-166, MCK-AZ-167, MCK- AZ-159-1, MCK-AZ-168, MCK-B-794, MCK-B-796, MCK-B-795, MCK-B-797, MCK-AZ-159, MCK- B-798; 4. Nalaz iz Sinja: inv. oznake MCK-B-939, MCK-AZ-118, MCK AZ-451, MCK-B-802, MCK-B-803, MCK-B-804; 5. Nalazi sa Čitluka: inv. oznake MCK-AZ-125, MCK-AZ-124, MCK-B-820, MCK-B-938 ; 6. Nalazi s Garduna: inv. oznake MCK-B-1373, MCK-AZ-381, MCK- AZ-127; 7. Nalazi iz Otoka: inv. oznake MCK-AZ-370, MCK- AZ-194, MCK-B-849, MCK-B-850; 8. Nalazi iz Lučana: inv. oznake MCK-B-809, MCK- AZ-452, MCK- B-821, MCK-B-822, MCK- B-829, MCK-B-831, MCK- C-86, MCK- C-87, MCK-C-41; 9. Nalaz iz Gale: inv. oznaka MCK-B-1379, MCK-5272, MCK-C-42, MCK-C-105, MCK-C-106, MCK-C-107, MCK-C-108, MCK-C-108-1; 10. Nalaz iz Trilja, inv. oznaka MCK-B-1380; 11. Nalazi iz Jabuke: inv. oznake MCK-C-6, MCK-C-43, MCK-C-52, MCK-C-99; 12. Nalazi iz Bajagića: inv. oznake MCK-C-4; MCK-C-14, MCK-C- 18, MCK-C-15, MCK-C-19, MCK-C-48; 13. Nalazi iz Otoka: inv. oznake MCK-5173, MCK-5174, MCK-5175 14. Nalazi iz Trilja: inv. oznake MCK 5110, MCK-C-103, MCK-AZ-524, MCK-A-13, MCK-AZ-14, MCK-A-16, MCK-A-17, MCK-156, MCK-B-915, MCK-

B-910, MCK-5103, MCK- B-912; 15. Nalazi iz Biska: inv. oznake MCK-C-53, MCK-C-54, MCK-5545, MCK-11468, MCK-11380 do MCK-11385 ; 16. Nalazi iz Bitelića: inv. oznaka MCK-C-26, MCK-C-27, MCK-C-46, MCK-C-49; 17. Ostalo: inv. oznake MCK-6570; MCK-AZ-177; MCK-AZ-323, MCK-5890, MCK-AZ-176, MCK-AZ-480-31, MCK- A-200, MCK-10363; 18. Nalazi iz Rumina: inv. oznake MCK- B-884, MCK-C-886, MCK- B-899. (Zahtjev za ostvarivanje uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju, Ur.br. 51/2017, Sinj, 2. ožujka 2017.).

- 29. ožujka omogućavanje uvida u muzejsku građu u obliku preslika i snimaka te organiziranje snimanja izvorne muzejske građe i muzejske dokumentacije te izrada kopija iste u svrhu pisanja doktorske disertacije na temu Kasnoantičkih vojnih pojasnih garnitura s područja Hrvatske. Popis muzejske građe: 1. Pojasna kopča, inv. ozn. MCK-B-897, 2. Pojasna kopča, inv. ozn. MCK-B-898, 3. Lukovičasta fibula, inv. ozn. MCK-B-829, 4. Pojasna kopča sa sedlasto povijenom pređicom, inv. ozn. MCK-B-831, 5. Par naušnica s košaricom, inv. ozn. MCK-B-838, 6. Staklena boca loptastog oblika, inv. ozn. MCK-B-821, 7. Staklena čaša poluloptastog oblika, inv. ozn. MCK-B-822, 8. Svjetiljka s prikazom jahača na konju, inv. ozn. MCK-B-809, 9. Svjetiljka s prikazom kantarosa, inv. ozn. MCK-B-810, 10. Brončani kolut pojasne garniture, inv. ozn. MCK-B-888, 11. Brončani privjesak s alkom, inv. ozn. MCK-B-889, 12. Aplike (okovi) pojasne garniture, inv. ozn. MCK-B-890, MCK-B-891, MCK-B-892, MCK-B-893, MCK-B-894, MCK-B-895 (6 kom.), 13. Pojasna kopča, inv. ozn. MCK-B-896, 14. Željezni dugi nož, inv. ozn. MCK-B-914. (Zahtjev za ostvarivanje uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju, Ur.br. 67/2017, Sinj, 29. ožujka 2017.).

- 02. svibnja, Odsjek za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, obavila je povrat deset kremenih artefakata iz Arheološke zbirke koji su bili ustupljeni radi kemijske analize predmeta.

- 12. svibnja Odsjek za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, posuđuje 6 kremenih artefakata iz Arheološke zbirke radi kemijske analize istih.

- 20. lipanj, omogućavanje uvida u muzejsku građu u obliku preslika i snimaka te organiziranje snimanja izvorne muzejske građe i muzejske dokumentacije te izrada kopija iste u svrhu pripreme publikacije o obitelji Milanović. Popis muzejskih predmeta: inv. oznake: MCK- 12233, MCK- 12245 (Zahtjev za ostvarivanje uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju, Ur.br. 112/2017, Sinj, 20. lipnja 2017.).

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

- *RIZNICE ARHEOLOŠKE BAŠTINE U SINJSKIM MUZEJIMA.*, Cetinska vrila, Matica hrvatska Sinj, Godina 25, br. 50, Sinj 2017., str. 61-73.(Anita Librenjak)

6. 11. Djelovanje u strukovnim društvima

- Djelatnice Muzeja članice su Hrvatskog arheološkog društva (Vedrana Gunjača Gašparac, Anita Librenjak, Daria Domazet, Danijela Petričević Banović).

6. 12. Informatički poslovi muzeja *(kreiranje i održavanje web stranica, on-line baza podataka, digitalizacija građe i sl.)*

- Održavanje službene web stranice muzeja. Struktura web stranice obuhvaća sljedeće kategorije: opći podaci o muzeju - dokumenti, povijest muzeja, opis muzejskih zbirki i fondova, aktivnosti muzeja (izložbe, izdavaštvo, edukacija, arheološka istraživanja), stalni muzejski postav, galerija fotografija, vremenska crta Cetinske krajine prema razdobljima od prapovijesti do kasnosrednjovjekovnog razdoblja. Web stranica realizirana je u suradnji s vanjskim suradnikom Špirom Jadrićem. Kod koncipiranja dizajna korišteni su elementi vizualnog identiteta muzeja kojeg je izradio ak. slikar-grafičar Luka Duplančić. Web stranica muzeja je dvojezična. Namjera i temeljne odrednice web stranice muzeja su široj javnosti putem online javno prezentirati i promovirati osnovne djelatnosti muzeja (informacijske, dokumentacijske, muzeološke istraživačke, izložbene i izdavačke) u skladu sa suvremenim muzejskim trendovima. Internetska stranica se redovno održava i nadopunjava.
- Muzej ima i otvoreni profil na društvenim mrežama Facebook, Twitter i Instagram na kojima se također promoviraju muzejske aktivnosti i gdje se mogu pratiti muzejski projekti uz komunikaciju i sudjelovanje šire javnosti.
- U sklopu projekta informatizacije muzejske djelatnosti u RH kojeg koordinira Muzejski dokumentacijski centar, Ministarstvo kulture RH osiguralo je Muzeju Cetinske krajine - Sinj, 2004. godine nabavu programskog paketa M++ za obradu muzejske građe i muzejske dokumentacije koji je proizvela tvrtka Link 2.
- U skladu s razvojem suvremene tehnologije Muzej Cetinske krajine - Sinj sustavno radi na procesu digitalizacije te računalnom vođenju i obradi muzejske dokumentacije u muzejskim informacijskim sustavima M++, S++ i K++. Muzej Cetinske krajine – Sinj posjeduje šest radnih stanica za pristup informacijskim sustavima M++, S++, K++ na šest računala te su podaci o muzejskoj građi i muzejskoj dokumentaciji dostupni i u elektronskom obliku. Sva računala su umrežena te je redovito organizirano održavanje baze podataka, nadogradnja informacijskih sustava, savjetovanje i podrška u radu putem udaljenog mrežnog pristupa na računala Muzeja, organizacija i spremanje sigurnosnih kopija podataka te reindeksiranje i nadzor nad integritetom baze podataka integriranog informacijskog sustava. Planiranjem sustavne digitalizacije ostvaruju se mogućnosti izgradnje osmišljenih digitalnih zbirki. Muzej

kontinuirano prati stanje građe u pojedinim muzejskim zbirkama te izrađuje i nadopunjava muzejske popise. Novi digitalni sadržaji kvalitetno oblikovani i obrađeni prema svim muzeološkim standardima dugoročno osiguravaju stvaranje prepoznatljivog i relevantnog sadržaja u elektroničkom okruženju što omogućuje integrirani informacijski sustav. Korištenjem računalne mreže omogućeno je i istovremeno nadopunjavanje muzejske dokumentacije, jednostavniji pristup podacima, pretraživanje i kompletan ispis podataka. U 2016. godini financijskim sredstvima Ministarstva kulture RH u okviru programa informatizacije: Nabava računalne opreme kupljena je računalna oprema, printer sa skenerom (PSC HP DESKJET 3835 WIFI), antivirusna zaštita za sva muzejska računala (Software Kaspersky endpoint Security for Business 1YR licence), digitalni aparat (Nikon D3300 KIT AF-P 18-55VR), eksterni hard diska za pohranu podataka (HDD EXT ADATA DashDrive HV620 2TB USB3.0), UPS (Uninterruptible Power Supply), uređaj u svrhu pohrane podataka kako bi se spriječio njihov gubitak te zaštite servera, nabava solid ink Xerox PH8650 3S CYA, 3S YEL, tinta HP 652 BLACK, tinta HP 652 COLOR, kontinuirano se nastavlja i provodi osuvremenjavanje računalne opreme nužne za uredno funkcioniranje cjelokupne računalne mreže.

- obnovljen Ugovor o nadogradnji i redovitom održavanju informacijskih sustava M++ i S++ te podršci korisnicima sukladno važećim propisima s tvrtkom Link 2 d.o.o. iz Samobora, Katančićeve 2, OIB: 77351182595.
- Povezanost servera s internetom omogućuje tehničku i korisničku podršku s tvrtkom Link 2 te rješavanje svih eventualnih poteškoća u radu s računalnim programom.
- Redovito provođenje nadzora optimizacije, nadogradnje, prilagođavanja i održavanja serverskog računala kao i radnih stanica prema Ugovoru o održavanju informatičke opreme s tvrtkom Integra computers, vl. Boris Romac, Frane Bulića 4, Sinj.
- Obnovljena je licenca za antivirusni program Kaspersky.
- Sustavno se obavlja backupiranje podataka računalnog programa M++ u SRCE GSS - uslugu.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

- U sklopu redovite edukativne djelatnosti, uz prethodnu najavu organizirana su stručna vodstva za djecu predškolske dobi, učenike osnovnih i srednjih škola, studente, turističke grupe i umirovljenike. Od početka 2017. do mjeseca lipnja, od kada je Muzej zatvoren za posjetitelje zbog preseljenja i rekonstrukcije zgrade u kojoj se nalazi Muzej, 2017. godine obavljeno je 40 stručnih vodstava.

- Kustosi Muzeja sudjelovali su u provođenju stručnih vodstava za grupe i pojedince po stalnom muzejskom postavu.

- Uspješna suradnja s Turističkim zajednicama Grada Sinja i Grada Trilja te turističkim agencijama iz cijele Hrvatske vezano za najave grupa i organizaciju stručnih vodstava po muzejskom stalnom postavu.

11.2. Predavanja

- u sklopu ciklusa predavanja *Tragovima pretkršćanskih vjerovanja* održanog u Otoku 10.-11. veljače, 11. veljače je Daria Domazet održala predavanje *Božanski boj na zelovskim preslicama u Muzeju Cetinske krajine – Sinj*.

- 12. svibnja, predavanje *Dolina Cetine i mediteranski svijet tijekom brončanog doba*.

Predavanje o Cetinskoj kulturi se održalo u prostorijama Muzeja, a predavačice su bile dr. sc. Maja Gori (Sveučilište u Heidelbergu), dr.sc. Giulia Recchia (Sveučilište Foggia) i dr.sc. Helena Tomas (Sveučilište u Zagrebu).

- 18. svibnja, predstavljanje Kataloga Zbirke razglednica Muzeja Cetinske krajine – Sinj u Galeriji Sikirica povodom Međunarodnog dana muzeja.

- 8. prosinca Muzej je pokrenuo ciklus predavanja *Otkrij, sanjaj, istražuj* u sklopu kojeg je prvo predavanje održao dugogodišnji producent na HRT, Goran Ugrin, pod nazivom *Moje putovanje kroz vrijeme s civilizacijama Meksika i Južne Amerike*.

11. 3. Radionice i igraonice

- Sekcija za muzejsku pedagogiju i kulturnu akciju Hrvatskog muzejskog društva 22 godine za redom su organizirali edukativne muzejske akcije povodom Međunarodnog dana muzeja. Ove godine zajednička tema su Tajne. Kao i proteklih godina Muzej Cetinske krajine – Sinj priključio se s posebnim edukativnim programom pod nazivom Neotkriveni izvori baštine. U okviru redovitih edukativnih muzejskih aktivnosti u razdoblju od 24. travnja do 18. svibnja 2017. godine održavale su se predavanja i video prezentacije s temom o ilirskom plemenu Delmati, njihovoj materijalnoj i duhovnoj kulturi po kojima je današnja Dalmacija naslijedila svoje ime. Teme za likovne kreativne radionice odabrane su prema unaprijed pripremljenim predlošcima ilirskih natpisa i geometrijskih motiva s antičkih kamenih spomenika pronađenih na predjelu Ruduša u Sinju. Autorice programa su bile Anita Librenjak i Danijela Petričević Banović, stručna suradnica je bila Anđela Marinović.

- 10. ožujak, kustosice Danijela Petričević Banović i Daria Domazet održale su radionicu za odrasle 'Posegnimo za bojama' - crtanje fraktalnih crteža.

Tehnika crtanja fraktalnih crteža je art terapija koja se temelji na spontanom crtanju linija i bojanju crteža. Polaznici radionice su na taj način donosili muzejske predmete. Crta se

zatvorenih očiju uz opuštajuću glazbu. Radionica je bila namijenjena svima koji uživaju u crtanju, osobnom razvoju, inovacijama i dobrom druženju.

- 13. svibanj, edukativno predavanje osmim razredima OŠ Trilj o gradu Sinju i Muzeju Cetinske krajine - Sinj
- 6.10.2017., U okviru programa 'Dani sv. Franje, kustosica Danijela Petričević Banović održala je radionicu u crkvi sv. Frane u Čitluku. Tridesetak djece gledalo je rekonstrukciju Aequuma, a kasnije su i sami zajednički napravili malu maketu grada

11. 4. Ostalo

- manifestacija Noć muzeja:
 - predavanje *Od Aljaske do Oceanije: utjecaj glazbe u plemenskim zajednicama*, predavačice Petra Jenjić, etnologinje i kulturne antropologinje.
 - tribina *Rock distorzija: Čakula o razvoju sinjske rock scene i njenom utjecaju na društvo*. U glazbenom dijelu programa nastupio je Bluz bend.
- kustosica Danijela Petričević Banović sudjelovala je u izradi filma *Tragom povijesti o prošlosti Čitluka i Jasenskog*.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

- Dostava obavijesti, press materijala i objave na internetskim portalima i društvenim mrežama: Muzej Cetinske krajine - Sinj web i Facebook stranica, Hit Radio, Muzejsko dokumentacijski centar – online, Ferata portal.

PR edukacije:

<http://www.ferata.hr/zapocete-muzejske-edukativne-radionice-u-muzeju-cetinske-krajine-sinj/>

<http://www.ferata.hr/posegnimo-za-bojama-u-muzeju-cetinskog-kraja/>

<http://www.ferata.hr/mjestani-citluka-i-jasenskog-slave-blagdan-sv-franje-asiskog/>

PR predavanja:

<http://www.ferata.hr/veceras-predavanje-dolina-cetine-i-mediterranski-svijet-tijekom-broncanog-doba/>

<http://wp.ffzg.unizg.hr/azoza/predavanja-na-stranim-ustanovama/>

<http://www.ferata.hr/otok-ciklus-predavanja-tragovima-pretkrscanskih-vjervanja/>

<http://www.dalmacijanews.hr/clanak/ftd9-niz-predavanja-pod-nazivom-tragovima-pretkrscanskih-vjervanja-u-otoku>

<http://www.ferata.hr/u-prepunim-alkarskim-dvorima-odrzano-predavanje-gorana-ugrina/>

Press – Ostalo:

<http://www.ferata.hr/bogat-program-noci-muzeja-u-sinju/>

<https://www.dalmacijadanas.hr/rekonstrukcija-zgrade-palacina-privremeno-zatvoren-muzej-cetinske-krajine>

<http://www.ferata.hr/didovina-o-muzejskoj-bastini-cetinske-krajine/>

<http://www.ferata.hr/medunarodni-dan-muzeja-u-galeriji-sikirica/>

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

- 11. svibnja sudjelovanje u programu Hit Radija Sinj, najava predavanja Dolina Cetine i mediteranski svijet tijekom brončanog doba (Daria Domazet) Hit radio,
- 16. ožujka sudjelovanje u programu Hit Radija Sinj s priložima o tvrđavi Grad u Sinju i Potravnik u Potravlju (Anita Librenjak)
- 7. prosinca, Hit radio najava predavanja Gorana Ugrina (Danijela Petričević Banović)
- 7. prosinca, Radio Split, najava predavanja Gorana Ugrina
- Radio Split, intervju nakon predavanja Gorana Ugrina (Daria Domazet)

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

TIP POSJETITELJA	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDVOJENE ZBIRKE I LOKALITETI	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE
ODRASLI (pojedinačni posjet)	64				64
KARTA S POPUSTOM POJEDINAČNI POSJET (djeca, mladi, umirovljenici,...)	257				257
GRUPE - odrasli (broj osoba)	20				20
GRUPE - predškolski uzrast (broj osoba)					0
GRUPE - osnovna škola (broj osoba)	227				227
GRUPE - srednja škola(broj osoba)	20				20
GRUPE - studenti (broj osoba)					0
OSOBE S POSEBNIM POTREBAMA (broj osoba)					0
OBITELJSKA ULAZNICA (broj osoba)					0

STRANI TURISTI (od ukupnog broja, pojedinačno i grupno)	17				17
BESPLATAN ULAZ (od ukupnog broja)					0
UKUPNO:	605	0	0	0	605

EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE I DRUGI PROGRAMI (navesti koji)	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	UKUPNO	UKUPAN BROJ POSJETITELJA
				0	64
				0	257
				0	20
				0	0
				0	227
				0	20
				0	0
20			15	35	35
				0	0
				0	17
616	170	623	159	1.568	1.568
20	0	0	15	35	640

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja (u %)

- RH- 3,9565 %
- LOKALNA SAMOUPRAVA – 86,6296 %
- VLASTITI PRIHOD- 0,3683 %
- EU FONDOVI – 9,0456 %

FINANCIRANJE MUZEJSKIH PROJEKATA IZ FONDOVA EUROPSKE UNIJE – SUDJELOVANJE U PROJEKTU *SINJ U SRIDU*

● Sudjelovanje u pripremi projekta Integriranog programa obnove kulturne baštine Grada Sinja i prijavi istog na javni poziv 6c1.1. *Priprema i provedba integriranih razvojnih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine*. Prijavitelj i nositelj projekta pod nazivom *Sinj u sridu* je Grad Sinj kao korisnik u ime cijelog partnerstva. Projekt financira Europska unija iz Europskog fonda za regionalni razvoj. Prema projektu postojeća zgrada Palacina u kojoj je smješten Muzej od osnutka 1956. godine kompletno će se rekonstruirati prema idejnom rješenju i glavnom izvedbenom projektu. Kompletnom rekonstrukcijom zgrade Palacine bit će preuređen muzejski prostor prema suvremenim muzeološkim standardima (opremanje muzeja, izložbene vitrine, rasvjeta, namještaj, informatička oprema, tehnička zaštita i ostalo). Također će se opremiti prostor za povremene izložbe, primjerene čuvaonice, preparatorsko-restauratorsku radionicu, knjižnicu s čitaonicom, radni kabinet za istraživanje i novi uredski prostori. U prizemlju Muzeja nalazit će se prošireni informacijsko-komunikacijski prostor za posjetitelje te novi sadržaj, muzejska suvenirnica s ciljem promoviranja kulturne i povijesne baštine grada Sinja i Cetinske krajine. U obnovljenom potkrovnom prostoru smjestit će se uredske prostorije Muzeja, a koje se trenutno nalaze na prvom katu, uredit će se nova knjižnica i čitaonica te radni kabinet za istraživanje. Time će se dobiti značajan prostor na prvom katu za muzejske zbirke koje su se radi dosadašnje ograničenosti prostora nalazile u prepunim muzejskim čuvaonicama. Znatno uvećan i bolje (re)organiziran prostor omogućit će prezentaciju ostale vrijedne građe te obavljanje drugih muzejskih aktivnosti, kao što su zaštita i restauracija muzejske građe, istraživačke i edukativne aktivnosti. Osim toga, Muzej će biti u mogućnosti proširiti svoje dosadašnje aktivnosti na organiziranje raznih kulturnih sadržaja te na taj način bolje odgovoriti za potrebe kulturne javnosti. Preuređenje zgrade Palacine osigurat će suvremene prostorne uvjete za

stalni postav muzeja, realizaciju većih samostalnih skupnih izložbi u tradicionalnim i novim medijima, promoviranje zavičajnih umjetnika i programe edukacije.

Također su osigurani i troškovi opremanja muzeja za potrebe muzeološke djelatnosti koji obuhvaćaju opremu za preparatorsko-restauratorsku radionicu, izradu replika muzejskih eksponata i maketa u svrhu edukativnih programa, izradu maketa, nabavu opreme za preventivnu zaštitu muzejske građe, nabavu opreme vezane za kreiranje i prezentaciju informacijskih i komunikacijskih tehnologija i sustava multimedije – internet, pametni telefoni, tablet računala, projektori, nabava sustava signalistike, multimedijalnog sustava, redizajn i nadogradnja muzejske web stranice, opremanje muzejskog lapidarija). Financijska sredstva su osigurana i za razne promotivne materijale (brošure, plakate, banere), dizajn muzejskih suvenira, dizajn, grafičku opremu i tiskanje znanstvenih muzejskih publikacija te provedbu edukativnih radionica.

16. OSTALO

16.2. Ostalo

- 4. siječnja, Rješenje o imenovanju ravnateljice Muzeja Cetinske krajine - Sinj
- 8. veljače i 3. studenog, 24. i 25. sjednica Stručnog vijeća Muzeja Cetinske krajine – Sinj. (Ur.br. 39/2017., 09.02.2017.; Ur.br. 202/2017., 03.11.2017.)
- 23. siječnja dostavljeni podaci relevantni za muzejsku statistiku o posjećenosti hrvatskih muzeja u 2016. godini, Muzejskom dokumentacijskom centru, Ilica 44, Zagreb. (Ur.br. 11/2017., 23.01.2017.)
- 23. siječnja, primopredaja dužnosti ravnateljice, Zapisnik o primopredaji

PRESELJENJE MUZEJA

Zbog provedbe projekta *Sinj u sridu* čiji je nositelj grad Sinj, a Muzej Cetinske krajine – Sinj partner, Muzej je bio primoran na privremenu dislokaciju. Novi prostor privremenog preseljena je u SZ krilu Alkarskih dvora. Selidba je započeta krajem travnja a završena u lipnju 2017. godine.

Seljenje se vršilo uz pomoć gradskih službi Grada Sinja, radnika s javnih radova Grada Sinja.

SINJ U SRIDU

O partnerskoj ulozi Muzeja u integriranom projektu „Sinj u sridu“

Integrirani projekt "Sinj u sridu" je projekt obnove i uređenja jedinstvene kulturne baštine Sinja s ciljem njene veće turističke valorizacije. Sufinanciran je od strane Europskog fonda za regionalni razvoj. Pored Grada Sinja kao nositelja, na projektu sudjeluje i pet partnera relevantnih za društveni i gospodarski razvoja kraja, te upravljanje kulturnom baštinom

(Muzej Cetinske Krajine – Sinj, Viteško alkarsko društvo, RERA, Turistička zajednica grada Sinja, Florami). Njime je obuhvaćeno 6 kulturnih dobara.

- Tvrđava Grad, nepokretno kulturno dobro – pojedinačno, oznaka u Registru: Z – 5038,
- Tvrđava Kamičak – nepokretno kulturno dobro – pojedinačno, oznaka u Registru: Z – 4797,
- Kulturno-povijesna urbanistička cjelina grada Sinja - nepokretno kulturno dobro – kulturno - povijesna cjelina, oznaka u Registru: Z – 5117,
- Muzej Cetinske krajine – Sinj - muzejska građa, pokretno materijalno dobro – muzejska građa, oznaka u Registru: 3913,
- Viteška igra Sinjska alka, nematerijalno kulturno dobro, oznaka u Registru: Z – 3238, nalazi se UNESCO-vom popisu svjetske nematerijalne kulturne baštine,
- Tradicijsko lončarstvo ručnog kola u Potravlju, nematerijalno kulturno dobro, oznaka u Registru: Z – 5916.

Provedbom projekta stvaraju se uvjeti za značajniju turističku valorizaciju baštine te porast turističkih i gospodarskih pokazatelja kraja. Obnovom kulturne baštine Grada Sinja (tvrđava Kamičak sa zgradom Palacina, tvrđava Grad, Sinjska alka) stvaraju se novi i atraktivni turistički sadržaji s visokom dodatnom vrijednosti, koji će biti motor rasta dolazaka novih i zadržavanja postojećih turista na sinjskom području, a istovremeno će se jačati i sačuvati kulturno-povijesni identitet kraja.

Okosnicu projekta čini rekonstrukcija, obnova i revitalizacija nepokretnih kulturnih dobara Tvrđave Grad, Tvrđave Kamičak, Muzeja Cetinske krajine - Sinj, obnova tri ulice povijesne cjeline Sinja.

Ovaj projekt obuhvaća dvije glavne grupe aktivnosti koje su direktno povezane s Muzejem:

- Rekonstrukciju, obnovu i opremanje zgrade Palacine i njezinog dvorišta, čiji je nositelj Grad Sinj kao vlasnik ovog objekta kulturne baštine.

Rekonstrukcijom i obnovom zgrade predviđeno je uklanjanje postojećih dotrajalih te izvođenje kompletno novih horizontalnih podnih, stropnih i krovnih konstrukcija, pregradnih zidova, zatvora, instalacija i opreme. Snižavanjem kote stropa prvog kata dobit će se dodatnih 336,80 četvornih metara potkrovnog prostora. U novom potkrovnom prostoru uredit će se i opremiti uredske prostorije, knjižnica i čitaonica te dvije muzejske čuvaonice.

U sklopu radova predviđena je i ugradnja dizala, koje će omogućiti transport muzejskih izložaka unutar različitih etaža muzeja i internu komunikaciju između katova te omogućiti i olakšati pristup muzejskom izložbenom prostoru na prvom katu osobama s invaliditetom.

U prizemlju i predvorju Palacine nalazit će se : Prošireni informacijsko-komunikacijski prostor s poboljšanom uslugom za posjetitelje, nova muzejska suvenirnica te polivalentna dvorana

Na prvom katu zgrade nalazit će se: Stalni muzejski postav, koji će biti značajno proširen u odnosu na postojeći, zahvaljujući planiranom novom potkrovnom prostoru u koji će se s prvog kata preseliti uredski prostori Muzeja. Novi izložbeni prostor Muzeja opremit će se u skladu s novom muzejskom koncepcijom, koja će na najbolji mogući način iskoristiti nove prostorne potencijale te na inovativniji i atraktivniji način prezentirati bogatu muzejsku građu. Posebna pažnja će se posvetiti omogućavanju pristupa i osobnog, neposrednog muzejskog doživljaja osobama s invaliditetom kroz nabavu taktilne reljefne karte izložbenog prostora, sustava signalizacije prilagođenog za slijepu i slabovidne osobe, višenamjenska dvorana za povremene izložbe, predavanja, radionice, gostovanja, koncerte i razne projekcije

U novo dobivenom potkrovnom prostoru (336,80 četvornih metara) Palacine nalazit će se: preparatorsko-konzervatorska radionica, Uredski prostor za djelatnike Muzeja, Dvije nove čuvaonice muzejske građe i muzejske dokumentacije, Nova knjižnica s čitaonicom

Predviđeni radovi su u skladu sa smjernicama nadležnog konzervatorskog odjela i konzervatorskog elaborata.

- Nabavu opreme i usluga u svrhu obavljanja muzejske djelatnosti, čiji je nositelj Muzej Cetinske krajine

Za nabavu opreme potrebne za obavljanje muzejske djelatnosti, podizanje standarda u prezentaciji i pristupačnosti muzejske građe, pružanju novih kulturnih sadržaja posjetiteljima bit će zadužen Muzej Cetinske krajine, koji za to posjeduje potrebno stručno znanje i iskustvo. Muzej Cetinske krajine će također provesti nekoliko nabava usluga potrebnih za provedbu informativnih i promotivnih aktivnosti s ciljem povećanja vidljivosti i bolje promocije muzeja te privlačenja većeg broja posjetitelja.

Aktivnosti promocije i vidljivosti Palacine i Muzeja Cetinske krajine:

Kroz ovu projektnu komponentu predviđeno je provođenje niza aktivnosti promocije i povećanja vidljivosti Palacine i Muzeja Cetinske krajine, s ciljem prezentacije nove kulturne i turističke ponude te povećanja broja posjetitelja, kako slijedi:

- Redizajn i nadogradnja postojeće Web stranice Muzeja Cetinske krajine s novim sadržajima i funkcionalnostima, kao što su: web katalog muzejskih izložaka, interaktivnu mapu kulturno-povijesnih lokaliteta Cetinske krajine, edukativno-

multimedijalni prikaz muzejske građe (interaktivni timeline, interaktivne edukativne igre i sl.). Jedna od novih funkcionalnosti Web stranice bit će također responzivni izgled odnosno mogućnost prilagodbe za pretraživanje na tabletima i pametnim telefonima.

- Izrada fotografija muzejske građe za potrebe izrade muzejskih publikacija i objave na web stranicu.
- Izrada 3 promotivna kratka filma u svrhu promidžbe putem web stranice i društvenih mreža (Youtube kanal).
- Izrada Kataloga stalnog postava i prikaz Cetinske krajine po arheološkim, etnografskim, kulturno-povijesnim i prirodoslovnim lokalitetima te izrada monografije Starog Grada, koje će se koristiti u znanstvene i promotivne svrhe.
- Izrada različitih promotivnih materijala (brošura, letaka) o muzeju, izložbama i ostalim muzejskim aktivnostima i sadržajima u svrhu distribucije u prostore turističkih zajednica u priobalnom području Dalmacije, gdje je veći protok domaćih i stranih turista.
- Izrada smeđe signalizacije (putokaza) koja će biti postavljena na nekoliko lokacija u gradu s ciljem usmjeravanja posjetitelja prema muzeju.

Očekivani ishodi:

- Rekonstruirana, obnovljena i opremljena zgrada Palacina, što će zaustaviti daljnje propadanje ovog važnog objekta kulturne baštine i stvoriti preduvjete za puno iskorištavanje njezinih kapaciteta.
- Javnosti će se prezentirati cjelokupni fundus muzejske građe, kroz stalni muzejski postav i povremene izložbe.

Zbog prostornog ograničenja, trenutno se u stalnom muzejskom postavu nalazi muzejska građa iz dvije muzejske zbirke. Zahvaljujući širenju prostornih kapaciteta, koji će proizaći iz obnove i funkcionalne reorganizacije Palacine, Muzej će biti u mogućnosti izložiti muzejsku građu iz dodatnih svih muzejskih zbirki, a u sklopu privremenih izložbi i preostalu muzejsku građu koja neće biti dijelom stalnog muzejskog postava.

- Nabavljeno 11 novih multimedijalnih vodiča kroz muzejski postav na četiri jezika - hrvatski, engleski, njemački i talijanski. Uz postojeću mogućnost korištenja usluge stručnog vodstva od kustosa muzeja, posjetitelji će moći koristiti ukupno 11 novih

multimedijalnih vodiča (6 tablet i 5 pametnih telefona) kroz stalni muzejski postav i aktualne povremene izložbe na engleskom, njemačkom i talijanskom jeziku.

- Uređena nova muzejska čitaonica (s bogatom knjižnu građu od 7000 bibliografskih jedinica), koja će biti otvorena za posjetitelje.
- Uređene dvije nove muzejske čuvaonice
Muzejska građa koja neće biti dijelom stalnog postava Muzeja Cetinske krajine - Sinj čuvat će se u skladu s visokim muzeološkim standardima, u dvije nove, za to adekvatno opremljene muzejske čuvaonice, što će značajno utjecati na očuvanje sinjske kulturne pokretne materijalne baštine (muzejska građa).
- Uređena nova preparatorska – konzervatorska radionica, u kojoj će se posjetitelji moći upoznati sa specifičnostima rada i važnosti uloge zaštite i restauracije u očuvanju kulturne baštine.
- Proširenje djelatnosti Muzeja na aktivnosti zaštite i restauracije muzejske građe u skladu s visokim muzejskim standardima.
- Održavanje većeg broja kulturnih i turističkih programa, kroz uvođenje 5 nova edukacijska program namijenjenih djeci i mladima, s 17 različitih radionica: Program muzejskih edukativnih radionica (5 različitih vrsta radionica), Program kreativnih radionica s didaktičkim igračkama i Edukativne proslave rođendana (7 različitih vrsta proslava) te 5 radionica tradicijskih zanata.
- Uređena nova muzejska suvenirnica, u kojoj će moći kupiti široku paletu suvenira temeljenih na bogatoj povijesti i kulturnoj baštini Cetinskog kraja (prostor suvenirnice ne prelazi 20 % prostora zgrade Palacine)
- Uređen pokazno – prezentacijski prostor tradicijskih zanata iz Cetinskog kraja, gdje će se turisti moći upoznati s umijećem izrade tradicijskih predmeta iz Cetinskog kraja.
- Uređena kušaona tradicijskih proizvoda s područja Cetinskog kraja.
- Povećanje broja turističkih posjeta za 20,3%

Intencija ovog projekta je zgradu Palacina u cijelosti rekonstruirati i time spriječiti njezino daljnje propadanje, prostor funkcionalno reorganizirati i opremiti te u cijelosti staviti u kulturne i turističke svrhe. U novom obnovljenom prostoru nastavit će se obavljati muzejska djelatnost, ali u proširenom obliku i modernijem načinu prezentacije. U polivalentnoj dvorani zgrade predviđen je i sasvim novi sadržaj – pokazno-prezentacijski program tradicijskih zanata, izložbeno prodajni prostor i kušaona tradicijskih proizvoda, što će značajno

unaprijediti turističku ponudu grada te stvoriti pozitivno i poticajno okruženje za očuvanje ove izuzetno važne tradicije Sinja i Cetinskog kraja.

Muzej Cetinske krajine ovim projektom planira značajno unaprijediti način čuvanja i prezentacije muzejske građe te pružanja usluge posjetiteljima/turistima, uskladiti ih s modernim i tehnološkim dostignućima, a kroz primjenu različitih tehnika omogućiti pristup i neposredan doživljaj muzejske građe osobama s invaliditetom. Uređenjem muzejske suvenirnice, ponudom multimedijalnih vodiča kroz muzejski postav i sudjelovanja u različitim kulturno-edukativnim sadržajima uz naknadu, Muzej će stvoriti preduvjete za stvaranje veće operativne dobiti koja će osigurati trajnost i održivost dijela muzejskih aktivnosti (dio aktivnosti za čije provođenje Muzej ne dobiva iz proračunskih sredstava Splitsko-dalmatinske županije).

Planirani početak provedbe projekta je 1. siječnja 2014. godine. Planirani završetak provedbe je bio 31. srpnja 2018. godine, ali je prolongiran do 01.01.2019. godine.

Cilj projekta: Cilj projekta je potaknuti društveni i gospodarski razvoj Sinja i Cetinske krajine obnovom i turističkom valorizacijom kulturne baštine, te sadržajno i tematski povezanim ulaganjima važnim za razvoj turističke destinacije. Unaprijeđenje postojeće i razvoj novih turističkih proizvoda i usluga te jačanje prepoznatljivosti Sinja i Cetinske krajine kao turističke destinacije.

Ovako unaprijeđena turistička ponuda temeljena na kulturnoj baštini rezultirat će povećanjem turističkih pokazatelja i ekonomske aktivnosti te potaknuti razvoj ostalih povezanih djelatnosti (ugostiteljstva, uslužnih i servisnih djelatnosti) na području Sinja i cijele Cetinske krajine. Unaprijedit će se kulturni i gospodarski život grada Sinja i Cetinske krajine te podići životni standard lokalnog stanovništva, a učinci ulaganja će se preliti i na šire regionalno područje.

Izvješće sastavila: Daria Domazet, ravnateljica MCK – Sinj